

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

**Ἀπονομή τῆς τιμητικῆς διακρίσεως
τοῦ “Παρασήμου τοῦ Ἀπ. Παύλου”**

Συμφώνως πρὸς τὴν «Συννοδικὴν Διαγνώ -
μην», ἡ ὁποία δημοσιεύεται σὲ ἄλλες σελίδες τοῦ
παρόντος τεύχους τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὸν Πανη -
γυρικὸν Ἑσπερινὸν γιὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς μνήμης
τοῦ ἱ. Φωτίου τοῦ Μεγάλου, –ὁ ὁποῖος Ἑσπερινὸς
τελέσθηκε στὸν Καθεδρικό Ἱ. Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ
τῆς Θεοτόκου (Ἀθήνα), χοροστατοῦντος τοῦ
Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Χριστοδούλου καὶ συμπαρισταμένων τῶν Σεβ. -
σμιωτάτων μελῶν τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου καὶ ἄλλων
Σεβ. καὶ Θεοφ. Ἀρχιερέων καὶ πλήθους Κληρικῶν–,
ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
ἀπένεψε τὴν τιμητικὴν διάκρισιν τοῦ «Παρασήμου
τοῦ Ἀπ. Παύλου» (χρυσοῦ σταυροῦ μετὰ ἀστέρος)
ἀφ’ ἐνὸς εἰς 4 Πανοσ. Ἀρχιεπισκόπους Ἱεροκλήρυκες,
ἀφ’ ἑτέρου εἰς δύο λογιωτάτους Πρεσβυτέρους,
τρίτον εἰς 4 Ὁμοτίμους Καθηγητὲς τῶν Θεολο -
γικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τέ -
ταρτον εἰς 2 διακεκρωμένους Ἱεροψάλτες.

Οἱ πρῶτοι τιμήθηκαν, διότι διακρίθηκαν στὸ
ἔργο τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ψυχῶν καὶ πρωτοστά -
τησαν εἰς ἱεραποστολικά ἔργα, ἰδίως στὴν διαπαι -
δαγωγίᾳ τῆς νεότητος, στὴν προστασία τοῦ γή -
ρατος, στὴν στήριξι τοῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογενείας
καὶ στὴν καλλιέργειαν τῆς φιланθρωπίας. Οἱ τιμη -
θέντες 2 λογιώτατοι πρεσβύτεροι διακρίθηκαν γιὰ
τὸν πλοῦτον τῶν θεολογικῶν γνώσεων, γιὰ τὴ δια -
φώτισιν τοῦ φιλοχρίστου πληρώματος μετὰ τὸν «ὄξυ -
γράφο» κάλαμό τους καὶ γιὰ τὴ διάδοσιν τῶν θη -
σανων τῶν Πατέρων.

Οἱ 4 Ὁμότιμοι Καθηγητὲς τιμήθηκαν ὡς
«μῦσται τῆς Θεολογίας καὶ διδάσκαλοι τῆς ἀλη -
θείας τῆς Ἐκκλησίας», ὡς μαχόμενα μέλη τῆς Ἐκ -
κλησίας, ἀγωνιζόμενα ὑπὲρ τῆς δόξης αὐτῆς.

Οἱ δύο ἐπιφανεῖς Ἱεροψάλτες βραβεύθηκαν
διότι, «ψυχαῖς καθααῖς καὶ ἀρυπώτοις χεῖλεσιν»
αἰνοῦν τὸν Θεὸν ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ἀναλογίου καὶ ἐπὶ
πολλὰ ἔτη ὑπηρετοῦν τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν
Τέχνην.

**Τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων
Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας**

Κατὰ τὴν καθιερωμένην μετὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς
μνήμης τοῦ ἱ. Φωτίου τοῦ Μεγάλου σύσκεψιν Σεβ.
μελῶν τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου καὶ ἄλλων παρευρεθέντων
Σεβ. Ἱεραρχῶν μετὰ τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀ -
θηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, –ἡ ὁποία σύσκεψις ἀπὸ
πολλῶν ἐτῶν ἔχει καθιερωθῆ νὰ τελεῖται κατ’
ἔτος–, ἐξετάσθηκε τὸ θέμα τῶν σχέσεων Ἐκκλη -
σίας καὶ Πολιτείας. Γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἔγινε συζή -
τησις μετὰ τὴν ἐμπεριστατωμένην σχετικὴν εἰσή -
γησιν τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Βλασίου Φειδᾶ, ὁ
ὁποῖος διαπραγματεύθηκε τὸ θέμα: «Τὸ χρέος τῆς
Πολιτικῆς Ἡγεσίας ἐναντι τῆς Ἐκκλησίας κατὰ
τὸν ἱερὸν Φῶτιον», ἐντάξας σχετικὰς πτυχὲς τῆς δι -
δασκαλίας τοῦ μεγάλου ἱ. πατρὸς στὰ εὐρύτερα
ἱστορικά καὶ διαχρονικά ἕως σήμερον πλαίσια.

Ἡ εἰσήγησις καὶ ἡ διεξαχθεῖσα εὐρυτάτη συζή -
τησις, ἡ ὁποία ὁλοκληρώθηκε μετὰ σύντομην ὁμιλίαν
τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλ -
λάδος κ. Χριστοδούλου, συνετέλεσαν στὸ νὰ ἐπι -
σημανθοῦν καὶ ἐξαρθοῦν ὅσα πρὸ ὀλίγων μηνῶν
διατυπώθηκαν στὶς στήλες τοῦ παρόντος περιοδι -
κοῦ, ὅταν τονίσθηκαν τὰ ἑξῆς: «Υπερτονίζεται ὅτι
οἱ ρόλοι τῆς πολιτείας εἶναι “διακριτοί”. Ἀλλὰ
ὅπως ὑπενθυμίζει ἡ Φιλοσοφικὴ Ὀντολογία “τὸ
ἄλλως εἶναι” δὲν σημαίνει (πάντοτε, κατὰ σχέσιν
αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ) καὶ “χωρισμένως εἶναι”. Οἱ
ρόλοι εἶναι “διακριτοί”, ἀλλ’ ὄχι χωρισμένοι... Ἐφ’
ὅσον ἡ συντριπτικὴ πλειονοψηφία τῶν πολιτῶν
εἶναι μέλη τῆς Ἐκκλησίας, οἱ “διακριτοί” ρόλοι
αὐτῆς καὶ τῆς Πολιτείας εἶναι ρόλοι ἀλληλεξαρτώ -
μενοι, ἀλληλόχρεοι, ἀλληλέγγυοι, ἀλληλένδετοι,
ἀλληλοεπικουροὶ, ἀλληλοπεριχωρούμενοι. Οἱ λει -
τουργικῶς διακριτὲς πράξεις πρέπει νὰ στηρίζων -
ται σὲ ἀποφάσεις ποὺ προϋποθέτουν ἀξιολογικὴν,
πνευματικὴν συνεργασίαν καὶ ἀλληλοσεβασμὸν
ἰσοτιμίας. Ἐὰν τυχὸν ἐπιβληθῇ, ὡς μὴ ὀφελεν,
ὁποιοσδήποτε “χωρισμὸς” τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ
Κράτους –μέσα σὲ πλαίσια δημοκρατίας καὶ ὅχι
δεξιῶ ἢ ἀριστεροῦ φασιστικοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ–,

ὁ χωρισμός αὐτὸς θὰ ἦταν καὶ θὰ περιοριζόταν μόνον σὲ μερικές διοικητικές ἀρμοδιότητες. Οὐδέποτε θὰ ἐπρόκειτο γιὰ οὐσιαστικὸν χωρισμὸ καὶ πλήρη ἀποξένωσι» (Περιοδικὸν «Ἐκκλησία», Ἰού - νιος 2000, ἀριθμ.6, σσ.571-572).

«Φιλανθρωπία 2000»

Ἡ σὲ ὁλόκληρη τὴν Χριστιανικὴ Οἰκουμένη ἀκτινοβολοῦσα Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης διωργάνωσε τὸν παρελθόντα Νοέμβριον στὰ πλαίσια τοῦ Ἰωβηλαίου ἔτους 2000 Πανορθόδοξον Συνέδριον ὑπὸ τὸν τίτλον: «ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ 2000»: Ἡ Κοινωνικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας (Παρελθόν-Παρόν-Προοπτικαὶ διὰ τὸ μέλλον). Τὸ Συνέδριον διοργανώθηκε ὑπὸ τις εὐλογίες τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱ.Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης.

Εἰς τὸ Μήνυμα τοῦ Παναγιωτάτου Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης κ. Τιμόθεον τονίζονται τὰ ἑξῆς: «Ὡς ἐπιτυχὴς καὶ συγχαρητηρίων ἀξία τυγχάνει ἡ ἐπιλογή τοῦ θέματος καὶ ἡ πραγματοποίησις τοῦ ἐν λόγῳ Συνεδρίου, συντονιζομένη ἄριστα πρὸς τὸ ἔργον τῆς θείας οἰκονομίας τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ δι' ἅκραν καὶ ἀνεκδιήγητον φιλανθρωπίαν σαρκωθέντος ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Ἀγίας Παρθένου καὶ εὐδοκήσαντος ἵνα, διὰ τῆς ἁγίας αὐτοῦ Ἐκκλησίας, ἀσκήται καὶ ἐξατομικεύηται τὸ ἔργον τοῦτο τῆς φιλανθρώπου διακονίας ἐν τῷ κόσμῳ, τόσον διὰ τῆς πνευματικῆς ἀγωγῆς πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας, ὅσον καὶ διὰ τῆς ὕλικῆς ἀγωγῆς πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀναξιοπαθούντων ἀδελφῶν ἡμῶν.

»Ἀναλογιζόμενοι δὲ καὶ ἀποτιμῶντες τὴν μέχρι σήμερον πορείαν ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς θειότητος ταύτης διπλῆς ἀποστολῆς, τὰ ἐπιτεύγματα, τὰς δυσχερείας, τὰ γενόμενα σφάλματα καὶ τὰς παραλείψεις καὶ τὰς εὐδοκίᾳ Θεοῦ εὐλογημένας ἐπιτυχίας, ἐν ταπεινώσει δὲ ἐπικαλούμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐπ' αὐταῖς, βλέπομεν τὰ παρόντα καὶ ἐνατενίζομεν ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὰ μέλλοντα, πᾶσαν δὲ ἡμῶν τὴν δραστηριότητα ἐπιστρατεύοντες, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν μέριμναν ἡμῶν ἐπιρρίπτον

τες ἐπὶ τὸν τὰ πάντα δυνάμενον καὶ ἀπείρως ἡμᾶς ἀγαπῶντα ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον Θεὸν ἡμῶν, εὐχόμεθα ὁλοκαρδίως εὐδόωσιν τοῦ Συνεδρίου καὶ πραγμάτων τοῦ φιλανθρώπου ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, εἰς δόξαν τοῦ φιλανθρώπου Τριαδικοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ᾧ πρέπει ἡ εὐλογία, ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας».

«Καρπὸς πίστεως» «ἐπέκεινα τῆς ἀπελπισίας καὶ τοῦ τρόμου»

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Τιμόθεος, στὸν χαιρετισμὸν τοῦ πρὸς τὸ Συνέδριον «Φιλανθρωπία 2000» τονίζει, ὅτι «ἡ φιλανθρωπία εἰς ὅλες τῆς τίς ἐκφάνσεις, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καρπὸς τῆς πίστεως. Καὶ ἐπομένως ὅταν μιλοῦμε γιὰ φιλανθρωπία καὶ ὅλα τὰ καλὰ ἔργα, τὰ ὅποια μπορεῖ νὰ προσφέρει ὁ ἄνθρωπος στὸν συνάνθρωπό του, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ὁ καρπὸς τῆς πίστεως...

»Υπενθυμίζω τὴν φράση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «Ἐνδύσασθε... σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοσύνην, πραῢτητα, μακροθυμίαν» (Κολοσ. 3, 12). Αὐτὸ εἶναι τὸ νόημα τῆς σημερινῆς συναντήσεως. Ποῦ εἶναι τὰ σπλάγχνα αὐτὰ τῶν οἰκτιρῶν; Ἡ ἀνθρωπότης βρίσκεται ὑπόδικη τῆς μεγαλύτερης ἀνταρσίας, ἐπαναστάσεως, πολέμου καὶ ἀφροσύνης μέσα σὲ ἓνα ἀφάνταστα μεγάλο, προσοδευμένο πολιτισμὸν...

»Θέλω νὰ συγχαρῶ τοὺς δύο πρωτεργάτες τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας, τὸν ἀδελφὸ Κισάμον καὶ Σελίνου Εἰρηναῖον καὶ τὸν κ. Ἀλέξ. Παπαδερό, καὶ μαζί μὲ αὐτοὺς ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι κατὰ ἓνα ἢ ἄλλο τρόπο συνήργησαν καὶ συνεργάσθησαν καὶ συνεργάζονται γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοῦ σκοποῦ».

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ὁρθ. Ἀκαδημίας Κρήτης Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμον καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναῖος στὸν ἐναρκτήριον χαιρετισμὸν του, ἀφοῦ ὑπέμνησε τὴν Ἱστορίαν τῆς Χριστιανικῆς Φιλανθρωπίας, προσέθεσε: «Καὶ διὰ τὴν ἐποχὴν μας, πὺν ἡ ἀνθρωπότητα χρειάζεται ἓνα βαθύτερον, ὁλοκληρωμένον ἀνθρωπισμὸν, ἡ Χριστιανικὴ Φιλανθρωπία, ὅπως αὐτὴν κηρύσσει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅπως τὴν ἐβίωσαν κατὰ καιροὺς καὶ τόπους οἱ φιλάνθρωποι θεσμοὶ τῆς Ἐκκλησίας Του,

ἡμπορεῖ νὰ ἐμπνέῃ νομοθέτας καὶ πολιτεύματα δι' ἓνα καλύτερον κόσμον».

Ἐξ ἄλλου ὁ διεθνῶς γνωστὸς Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης κ. Ἀλέξανδρος Παπαδερός στὴν θανμασία εἰσήγησί του, πὺν ὑπὸ τὸν τίτλο «Μικροδιακονία καὶ Μακροδιακονία» δημοσιεύεται στὸ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας αὐτῆς ἐκδιδόμενο λαμπρὸ περιοδικὸ «Διάλογοι Καταλλαγῆς», καταλήγει ὡς ἐξῆς:

«Θέλουμε νὰ μοιρασθοῦμε τίς ἔγνοιες μας. Νὰ θερμάνουμε τίς καρδιές μας. Νὰ τονώσουμε τὴν ἀποκαρδοκία μας. Ὁ παροξυσμὸς τῆς ἀναλγησίας καὶ ἡ ὀξὺτητα τῶν προβλημάτων, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι καινοφανή, ἐπιβάλλουν ἐνίσχυση τῆς ἐνότητάς μας, τόνωση τῆς ἀλληλεγγύης μας, ἀναζήτηση νέων δομῶν συνεργασίας, ἀλλὰ καὶ παρακολούθησης τῶν ἐξελίξεων.

»Παρὰ τίς ὑπαρκτὲς δυσκολίες καὶ παρὰ τὴν πικρὴ γεύση τοῦ θανάτου ἀπὸ «ἔξυπνες» βόμβες καὶ ὑπουλές διεργασίες, οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ παραμένουμε μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως. Καὶ αὐτὴν ἀκριβῶς τὴ μαρτυρία περιμένουμε νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὸ συνέδριό μας, διατυπώνοντας ἐποικοδομητικὲς, ρεαλιστικὲς θέσεις καὶ προτάσεις, ἐπέκεινα τῆς ἀπελπισίας καὶ τοῦ τρόμου. Νὰ ἀνανεώσει τὸ μήνυμα, ὅτι ἐστὶ Κύριος ὁ φιλάνθρωπος Θεός, ὁ Παντοκράτωρ, οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός (Ψαλμ. 85, 15)».

Εὔστοχες προτάσεις

Ἐπειδὴ γιὰ τὸ θέμα τῆς φιλανθρωπίας δὲν εἶχε ὀργανωθῇ ἄλλο εἰδικὸν συνέδριον στὰ πλαίσια τοῦ Ἰωβηλαίου 2000, γι' αὐτὸ ἄς ἐπιτραπῇ νὰ ἐξά-ρωμεν ἰδιαίτερος τίς εὔστοχες προτάσεις τοῦ Συνεδρίου «Φιλανθρωπία 2000». Οἱ προτάσεις αὐτὲς ἔχουν ὡς ἐξῆς:

«1. Πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖον καὶ τοὺς Προκαθημένους τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὑποβάλλεται εὐσεβάστως ἡ παράκληση, νὰ διαβουλευθοῦν ἐπὶ τοῦ αἰτήματος τῶν καιρῶν, νὰ συγκροτηθεῖ Μόνιμη Διορθόδοξη Ἐπιτροπὴ Διακονίας, πρὸς ἐνεργοποίηση καὶ συντονισμό φιλανθρωπικῶν δραστηριοτήτων.

2. Κρίνεται ἀναγκαία ἡ κατάρτιση εἰδικῶν στε-

λεχῶν γιὰ τὴν καλύτερη ἐπιτέλεση τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

3. Ἡ ἀνάλυση τῶν συγχρόνων προβλημάτων καὶ τῶν διαφαινομένων κρίσεων καὶ προκλήσεων ἐπιβάλλει νὰ δοθεῖ προτεραιότητα στὴ νεολαία καὶ τὴ γυναίκα, τόσον ὡς θύματα τῆς ἐν γένει κοινωνικῆς ἀκαταστασίας (ἀνεργία, ναρκωτικά, ἐκτρώσεις, περιθωριοποίηση, ἀποκλεισμός, ρατσισμός καὶ παντοειδὲς ἐκμετάλλευση), ἀλλὰ καὶ ὡς φορεῖς ἐπίσης χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἐνθαρρυνθοῦν καὶ ἀξιοποιηθοῦν ἐνεργότερα στὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας (Κοινωνικοὶ Λειτουργοί, Διακόνισσες καὶ ἐν γένει φιλανθρωπικὴ καὶ ἄλλη δράση).

4. Ἡ ἔννοια τῆς φιλανθρωπίας ἀναφέρεται τόσο στὴν ἀντιμετώπιση τῶν καθ' ἡμέραν ἀναγκῶν τῶν ἐμπερίστατων ἀνθρώπων (Μικροδιακονία), ὅσο καὶ στὴ συνειδητὴ στράτευση τῆς Ἐκκλησίας στὸν ἀγῶνα ἐναντίον δομῶν καὶ καταστάσεων ἀδικίας, κοινωνικῶν διακρίσεων καὶ ἀπανθρωπίας (Μακροδιακονία).

5. Παρόμοια συνέδρια κρίνονται ὡς ἐποικοδομητικὰ καὶ ἐπιτακτικῶς ἀπαραίτητα γιὰ τὴν προαγωγή τῆς διορθόδοξης συνεργασίας, τῆς ἀμοιβαίας ἐνημέρωσης καὶ τῆς ἀπὸ κοινοῦ ἀντιμετώπισης ὡς γενικότερων κοινωνικῶν προβλημάτων».

Γερμανὸς Καραβαγγέλης (1866-1935)

Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος Παρνασσὸς διωργάνωσεν ἀξιεπαίνως ἐκδήλωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν τιμήθηκε «ἡ μνήμη τοῦ ἀγωνιστοῦ Ἱεράρχου Μητροπολίτου Καστορίας, Ἀμασείας, καὶ Ἐξάρχου Κεντρικῆς Εὐρώπης Γερμανοῦ Καραβαγγέλη (1866-1935). Ἡ ἐκδήλωσις ἔγινε τὴν 26ῃ Ἰανουαρίου 2001 στὴν ἱστορικὴ αἴθουσα τοῦ ἰδιαίτερος σήμερον-ἀκτινοβολοῦντος λαμπροῦ Ἰδρύματος, πὺν κοσμεῖ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὸν γλαφυρὸν χαιρετισμὸν τοῦ Προέδρου τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσὸς Καθηγητοῦ Ἰωάννου Μαρκαντώνη, ὁ πολὺ γνωστὸς στὴν Ἑλλάδα Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης κ. Βασίλειος Ἀναγνωστόπουλος παρουσίασε κατὰ ἐμπεριστατωμένον τρόπον τὰ βιογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ τιμωμένου κυροῦ Ἱεράρχου.

Στὴ συνέχεια ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αὐστρίας καὶ Ἐξαρχος Οὐγγαρίας καὶ Μεσευρώπης κ. Μι-

χαήλ, κατὰ τρόπον τῷ ὄντι συναρπαστικόν, ἐξίστόρησε ἀντικειμενικῶς καὶ σχολίασε εὐστόχως χαρακτηριστικὰς πτυχὰς τῆς ζωῆς καὶ δράσεως τοῦ πολλὰ παθόντος ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ Μητροπολίτου Γερμανοῦ Καραβαγγέλη, ὁ ὁποῖος ἀνέδειξε τὸ φωτεινὸν πνευματικὸν μεγαλεῖον του ἐν μέσῳ ἀντιξοότητων καὶ θλιβερῶν ἐκφάνσεων τοῦ νεοελληνικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου. Ἀληθῶς ὁ Σεβασμιώτατος κ. Μιχαήλ ζωντάνευσε μὲ τὸν ἐκλυσιτὶκὸ προφορικὸ λόγον του μερικὰς σελίδες τῆς λαμπρᾶς διδακτορικῆς διατριβῆς του, βιβλιοκρισίαν τῆς ὁποίας ὁ γράφων ἔχει παρουσιάσει στὸ παρελθόν, καὶ κατέστησε στοὺς ἀκροατὰς του σαφὲς ὅτι οἱ ἀγῶνες τοῦ ἐμψυχωτοῦ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος Ἱεράρχου ἐπέχουν θέσιν ἐθνικῆς διαθήκης καὶ πνευματικῆς σκυτάλης γιὰ τοὺς ἐπερχομένους.

Οἱ ἐπισημάνσεις τοῦ Σεβ. Αὐστρίας κ. Μιχαήλ ἔδωσαν ἀφορμὴν στὸν παρευρισκόμενον Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον κ. Χριστόδουλον νὰ τονίσῃ στὸν καταληκτικὸν χαιρετισμὸν του τὰ ἑξῆς:

«Οἱ θλιβερὲς ἱστορίες ἀπὸ τὴν ζωὴ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Ἱεράρχου δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ δημιουργοῦν ἀθυμία μέσα στὴν καρδιά μας ὅταν βλέπουμε τὴν ἀγνωμοσύνη, τὴν ἀχαριστία καὶ ὅλες ἐκεῖνες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρώπινης μικρότητας εἴτε κακότητες ἀπέναντι σὲ περιώνυμες φυσιογνωμίες, οἱ ὁποῖες καὶ ἰσχυρὲς προσωπικότητες ὑπῆρξαν καὶ πολὺτιμες ὑπηρεσίαι προσέφεραν στὸ ἔθνος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Ὅταν κάποιος ἀδικεῖται ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του, ἀποδεικνύεται ἀκόμη περισσότερο ἢ μεγαλοσύνη τῆς καρδιάς του, ὅπως συνέβη μὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ Γερμανοῦ Καραβαγγέλη.

»Ὁ δρόμος τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος εἶναι ἡ στενὴ καὶ τεθλιμμένη ὁδός, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριός μας ἐπηγγέλθη γιὰ κάθε ἕναν ὁποῖος θὰ ἦτο ἐφαρμοστὴς αὐτῶν τῶν ὑπέροχων ἀξιῶν τῆς ζωῆς. Ἐξ ἄλλου ἐκεῖνο ποὺ ἔχει μεγαλύτερη σημασία, εἶναι ἡ προσφορὰ τὴν ὁποία στὴν Ἐκκλησίαν μας καὶ εἰς τὸ γένος κάνουν κάθε φορὰ οἱ μεγάλες φυσιογνωμίες καὶ οἱ μεγάλες προσωπικότητες...

»Ὅσα ἀκούστηκαν εἶναι πολὺ διδακτικὰ γιὰ ὅλους μας, γιατί ἔχει λεχθῇ ὅτι ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὅλοι πρέπει νὰ συμβιβασθοῦμε κατὰ κάποιο τρόπο μὲ αὐτὴ τὴν ἱστορικὴ νομοτέ-

λεια. Οἱ ἄνθρωποι δὲν ἀλλάζουν οὔτε πρόκειται νὰ ἀλλάξουν. Ἡ δράση γεννᾷ τὴν ἀντίδραση. Οἱ πολλὰς ἱκανότητες δημιουργοῦν τοὺς ἀνθρώπους ποὺ φθοιοῦν καὶ μισοῦν ἐκείνους ποὺ ἔχουν τὰ χαρίσματα καὶ τὶς ἱκανότητες. Γι' αὐτὸ σὲ αὐτὸ τὸν κόσμον ἂν εἶσαι μὲν ἰσχυρὸς καὶ δυνατὸς βαδίζεις πρὸς τὰ ἔμπροσ ἀψηφῶν τοὺς κινδύνους καὶ παραβλέποντας τὶς μικρότητες τῶν ἀνθρώπων. Ἄν εἶσαι μικρὸς τίθεται στὸ περιθώριον. Ὁ Γερμανὸς Καραβαγγέλης ἀνῆκε στὴν πρώτη κατηγορία. Γι' αὐτὸ ὑπῆρξε ἄξιος τῆς πατρίδος, τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας».

Ἀντεπιστέλλον μέλος τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσός

Στὴ συνέχεια πρέπει νὰ τονίσωμὲ ὅτι ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος Παρνασσὸς καὶ ἰδιαίτερως ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ Καθηγητὴς κ. Ἰωάννης Μαρκαντώνης εἶναι ἄξιοι συγχαρητηρίων ὅχι μόνον διότι ἔχουν τὴν πρωτοβουλίαν νὰ ὁργανώσουν τὴν προβολὴν τῆς προσωπικότητος ἐνὸς ἀγωνιστοῦ Ἑλληνος Ἱεράρχου, ἀλλὰ καὶ διότι ἀπεφάσισαν νὰ ὑποδεχθοῦν τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Αὐστρίας κ. Μιχαήλ ὡς ἀντεπιστέλλον μέλος τοῦ Συλλόγου. Ἔτσι τίμησαν ἕνα ἄξιον ἐπὶ εὐρωπαϊκῷ ἐδάφους διάδοχον τοῦ Καραβαγγέλη. Ὁ Ἅγιος Αὐστρίας, ὅπως κατ' ἐπανάληψιν ἔχομεν ἐπισημάνει στὸ παρελθόν, ἐκπροσωπεῖ ἐπαξίως τὸ Σεπτὸν Οἶκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, προβάλλει κατὰ συνετὸν τρόπον τὴν οἰκουμενικότητα τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας, ἀναπτύσσει καρποφόρον ποιμαντικὴν δραστηριότητα καὶ συντελεῖ στοὺς κύκλους τῆς ἐπιρροῆς του στὴν πνευματικὴ θεμελίωσιν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ γίνεσθαι.

Ἀρχιμανδρίτης Γεώργιος Δημόπουλος (1913-2000)

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος προέστη τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας γιὰ τὸν πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντα ἀείμνηστον Ἀρχιμανδρίτην Γεώργιον Ἰωάν. Δημόπουλον. Ὁ ἐξ ἡμῶν μεταστάς ἦταν προικισμένος μὲ ἔξοχα χαρίσματα, φυσικὰ καὶ ἐπὶκτητα, καὶ «μεταρσιωμένος λειτουργὸς τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου», «σχολάζων εἰς τὴν μελέτην τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ», «ζηλωτὴς τῆς Παραδόσεως

καὶ τοῦ Ὁρθοδόξου ἡθους», «ἐπιμελὴς ἐργάτης εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου», «διακριτικός, εὐγενής, γαλήνιος». Ὑπῆρξε διακεκριμένος ἱεροκλήρυξ καὶ κατηχητής καὶ διετέλεσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη προϊστάμενος τῆς ἀκτινοβολοῦν ἀδελφότητος Θεολόγων ὁ «Σωτήρ» καὶ πνευματικὸς καθοδηγητὴς πλειάδος κατευθυνομένων ὑπ' αὐτῆς ἱεραποστολικῶν ἀδελφοτήτων καὶ σωματείων (γυναικῶν, ἐπιστημόνων, φοιτητῶν, ἐπαγγελματιῶν), περιδικῶν, οἰκοτροφείων, κατασκηνώσεων κ.λπ.

Ὁ Μακαριώτατος κατὰ τὴν κηδεῖαν εὐφήμως μίλησε γιὰ τὸν διακεκριμένον διάκονον τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ ὁποῖος, πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν πολλῶν κόπων του σπὸν θεῖον ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου, εἶχε τιμηθῇ μὲ ἐῖδικα μετὰλλια ἀπὸ τὴν Ἱ. Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης. Εἷη ἡ μνήμη αὐτοῦ αἰωνία.

«Ἡ προστασία τῶν ταυτοτήτων»

Ὁ γνωστὸς γιὰ τίς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας παρεμβάσεις του διακεκριμένος Ἀρεοπαγίτης ἐ.τ. κύριος Χρῖστος Ἰω. Καθάρειος μὲ δύο ἄρθρα του στὴν ἐφημερίδα «Ἑστία» (6 καὶ 7 Φεβρ. 2001) ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἡ προστασία τῶν ταυτοτήτων» ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι παράνομη ἢ μὴ ἀναγραφὴ στὶς ταυτοτητες οὐσιωδῶν προσωπικῶν στοιχείων. Ἐκτὸς τῶν λοιπῶν πειστικῶν νομικῶν ἐπιχειρημάτων του λέγει καὶ τὰ ἑξῆς, τὰ ὁποῖα προσθέτουν νέες ὀπτικὰς γωνίες, ὑπὸ τίς ὁποῖες πρέπει νὰ ἐξετάζεται τὸ θέμα τῆς μὴ ἀναγραφῆς τοῦ θρησκειώματος στὶς ταυτότητες:

«...Υπάρχουν καὶ ἄλλα ἐπίσης οὐσιώδη (στοιχεῖα) διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς προσωπικότητος. Ὡς τοιοῦτον θεωρῶ ὅτι εἶναι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κατόχου (τοῦ ἀγρότου, ἐμπόρου, ξυλουργοῦ, σιδηρουργοῦ κ.λπ.). Ἐπίσης οὐσιώδεις στοιχεῖον εἶναι καὶ ἡ ιδιότης αὐτοῦ (δημόσιος ἢ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος), ἐνδεχομένως δὲ καὶ ἡ μόρφωσίς του. Δὲν εἶναι δυνατὸν (καὶ νοητὸν) νὰ μὴ γράφῃ τὸ δελτίον τῆς ταυτότητος ὅτι ὁ κάτοχος εἶναι Καθηγητὴς Πανεπιστημίου ἢ Ἀρεοπαγίτης ἢ Δικηγόρος ἢ Ἱατρός ἢ Μηχανικὸς κ.λπ. Ἄνευ αὐτοῦ δὲν προσδιορίζεται ἡ προσωπικότης τοῦ κατόχου κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον. Οὐδὲ εἶναι νοητὴ ἡ

ἰσοπέδωσις τῶν προσωπικοτήτων ὅλης τῆς κοινωνίας.

»Ἐκ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ νόμου δὲν καταλείπεται ἀμφιβολία ὅτι κύριος τοῦ δελτίου ταυτότητος εἶναι ὁ κάτοχος αὐτοῦ. Ἀφοῦ τοῦτο ἐκδίδεται μόνον κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ τῆς καταβολῆς τοῦ ὠρισμένου παραβόλου. Τὸ κράτος, διὰ τῆς ἀρμοδίας αὐτοῦ ὑπηρεσίας, τῆς Ἀστυνομίας, πού εἶναι ἡ πλησιεστέρα τοῦ πολίτη, δὲν πράττει ἄλλο τι, εἰ μὴ μόνον νὰ ἐπιβεβαιώσῃ διὰ τοῦ κύρους αὐτῆς τὴν ἀλήθειαν τῶν εἰς τὸ δελτίον ἀναγεγραμμένων στοιχείων.

»Ὡς ἰδιοκτῆτης δὲ τῆς ταυτότητος ὁ κάτοχος αὐτῆς ἔχει ὅλα τὰ ἐκ τοῦ νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος ἀπορρέοντα δικαιώματα ἐπὶ τῆς ταυτότητος. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ἔχει καὶ τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Ἀρχῆς νὰ ἀναγράψῃ αὕτη εἰς τὸ δελτίον τῆς ταυτότητος καὶ τὰ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς προσωπικότητός του. Ἡ καὶ νὰ διαφωνήσῃ πρὸς τὴν Ἀρχὴν πού ἐπιχειρεῖ νὰ διαγράψῃ ἀπὸ τὸ δελτίον οὐσιώδεις στοιχεῖον τῆς προσωπικότητος αὐτοῦ.

Ἡ προσωπικότης τοῦ ἀτόμου προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 57 τοῦ Α.Κ. μὲ τὴν διάταξιν ὅτι «ὅποιος προσβάλλεται παράνομα στὴν προσωπικότητά του ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ νὰ ἀρθῇ ἢ προσβολὴ καὶ νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ στὸ μέλλον... Ἀξίωση ἀποζημιώσεως, σύμφωνα μὲ τίς διατάξεις γιὰ τίς ἀδικοπραξίες, δὲν ἀποκλείεται».

»Ἐπομένως ἡ ἄρνησις ἐγγραφῆς τοῦ ζητηθέντος οὐσιώδους στοιχείου τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀτόμου εἰς τὸ δελτίον αὐτοῦ, ἢ καὶ ἡ ἄνευ συναισέσεως τοῦ κατόχου διαγραφὴ οὐσιώδους στοιχείου, ἀπὸ τοῦ δελτίου ταυτότητος, συνιστᾷ παρὰ νομον προσβολὴν τῆς προσωπικότητος αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, καὶ δημιουργεῖ δικαίωμα τοῦ προσβληθέντος πρὸς ἱκανοποίησιν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς προσβολῆς κατὰ περίπτωσιν, ἀκόμη καὶ δι' ἀσκήσεως τῆς προσηκούσης ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν προσβολὴν, ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου κατὰ τόπον πολιτικοῦ δικαστηρίου, συμφώνως καὶ πρὸς τὰς κατηγορηματικὰς ἐπιταγὰς τῶν ἁρθρων 2 παρ. 1 καὶ 20 παρ. 1 καὶ 2 τοῦ Συντάγματος».

Ε.Δ.Θ.